

Pe laturile unui patrulater inscriptibil $ABCD$, construim în exteriorul patrulaterului, dreptunghiurile: $ABML \equiv CQRD$ și $ADST \equiv BNPC$. Notăm cu O_1, O_2, O_3 și O_4 – centrele celor patru dreptunghiuri. Arătați că patrulaterul $O_1O_2O_3O_4$ – este un dreptunghi.

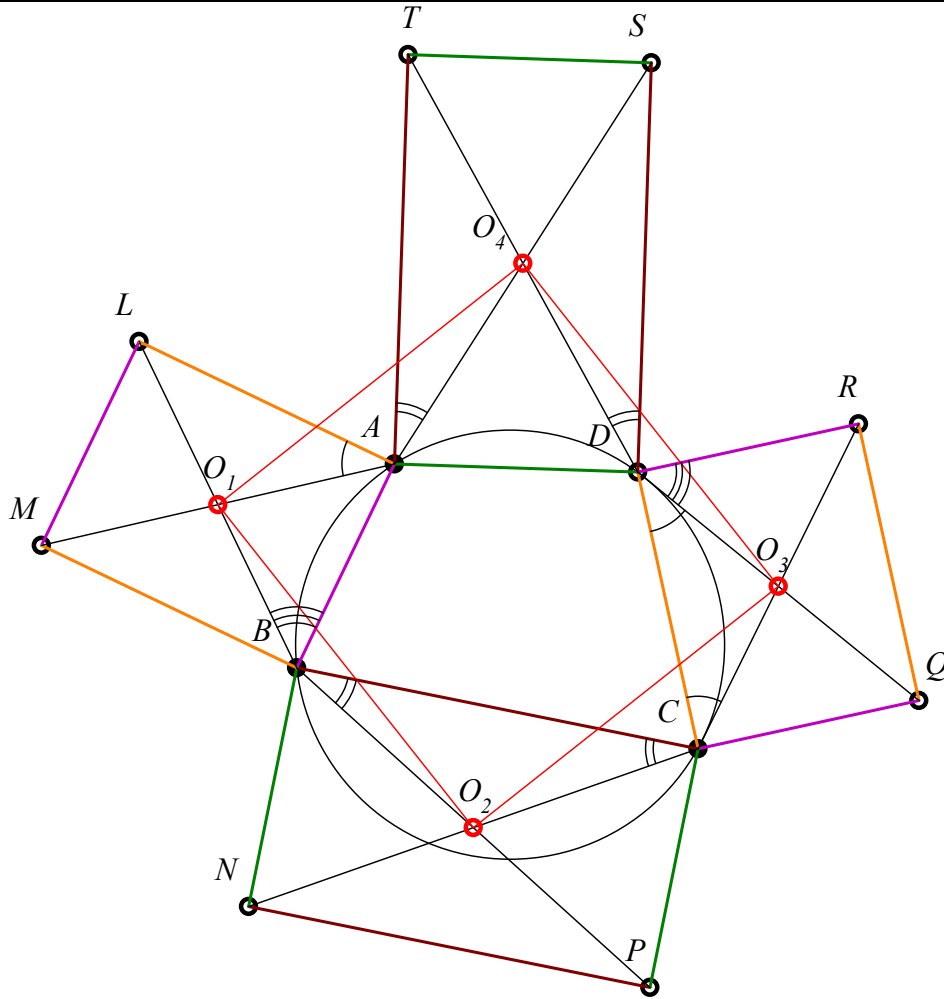

Fig.1.

SOLUȚIE (Mihai Miculița):

1). Din faptul că (v. Fig.1):

$$ABML \equiv CQRD (\text{dreptunghiuri}) \Rightarrow \begin{cases} [AO_1] \equiv [BO_1] \equiv [CO_3] \equiv [DO_3]; & (1) \\ \widehat{O_1AL} \equiv \widehat{O_3CD} \equiv \widehat{O_3DC}; & (2) \\ \widehat{O_1BA} \equiv \widehat{RDO_3}; & (3) \end{cases}$$

și din:

$$ADST \equiv BNPC (\text{dreptunghiuri}) \Rightarrow \begin{cases} [AO_4] \equiv [DO_4] \equiv [BO_2] \equiv [CO_2]; & (4) \\ \widehat{TAO_4} \equiv \widehat{O_4DS} \equiv \widehat{O_2BC} \equiv \widehat{O_2CB}. & (5) \end{cases}$$

Pe de altă parte, ținând seama de faptul că:

$$\begin{aligned} ABCD - \text{inscriptibil} &\Rightarrow m(\widehat{BAD}) = 180^\circ - m(\widehat{BCD}) \Rightarrow m(\widehat{LAT}) = \\ &= 360^\circ - [m(\widehat{LAB}) + m(\widehat{BAD}) + m(\widehat{DAT})] = 360^\circ - \{90^\circ + [180^\circ - m(\widehat{BCD})] + 90^\circ\} = \\ &= m(\widehat{BCD}) \Rightarrow \widehat{LAT} \equiv \widehat{BCD}; \quad (6) \end{aligned}$$

și atunci, din:

$$\left. \begin{aligned}
\widehat{O_1AL} &\equiv \widehat{DCO_3}; (1) \\
\widehat{LAT} &\equiv \widehat{BCD}; (6) \\
\widehat{TAO_4} &\equiv \widehat{BCO_2}; (5)
\end{aligned} \right\} \Rightarrow m(\widehat{O_1AO_4}) = m(\widehat{O_1AL}) + m(\widehat{LAT}) + m(\widehat{TAO_4}) = \\
= m(\widehat{DCO_3}) + m(\widehat{BCD}) + m(\widehat{BCO_2}) = m(\widehat{O_3CO_2}) \Rightarrow \widehat{O_1AO_4} \equiv \widehat{O_3CO_2} \left. \begin{aligned}
[AO_1] &\equiv [CO_3]; (1) \\
[AO_4] &\equiv [CO_2]; (4)
\end{aligned} \right\} \Rightarrow \Delta O_1AO_4 \equiv \Delta O_3CO_2 \Rightarrow \\
\Rightarrow [O_1O_4] \equiv [O_3O_2]. \quad (7)$$

În mod analog arătam că: $\Delta O_1BO_2 \equiv \Delta O_3DO_4 \Rightarrow [O_1O_2] \equiv [O_3O_4]$. (8)

Din relațiile (7) și (8), rezultă până acum, că patrulaterul $O_1O_2O_3O_4$ – este un paralelogram.

Așa că ne mai rămâne de arătat el are diagonalele congruente, sau că el are un unghi drept.

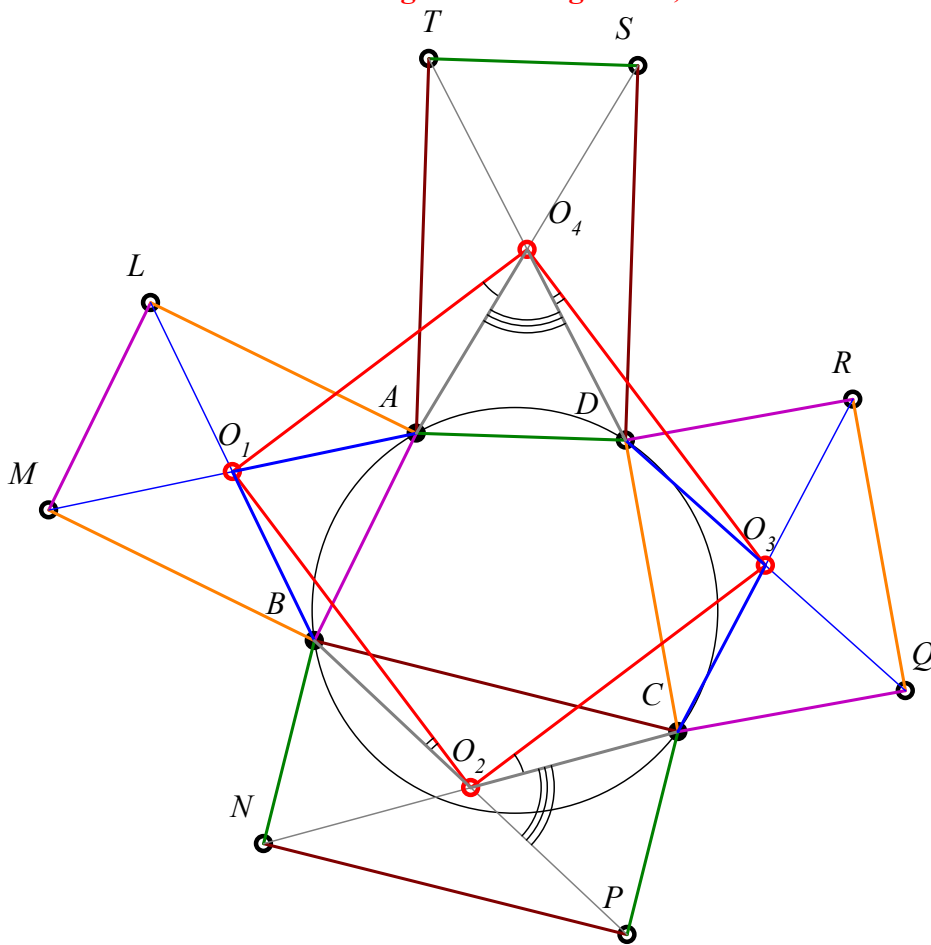

Fig.2.

2). Din faptul că (v.Fig.2):

$$\left. \begin{aligned}
\Delta AO_1O_4 \equiv \Delta CO_3O_2 &\Rightarrow \widehat{AO_4O_1} \equiv \widehat{CO_2O_3} \\
\Delta DO_4O_3 \equiv \Delta BO_2O_1 &\Rightarrow \widehat{DO_4O_3} \equiv \widehat{BO_2O_1} \\
\Delta O_4AD \equiv \Delta CO_2P &\Rightarrow \widehat{AO_4D} \equiv \widehat{CO_2P}
\end{aligned} \right\} \Rightarrow m(\widehat{O_1O_4O_3}) + m(\widehat{O_1O_2O_3}) = \\
= \left[m(\widehat{AO_4O_1}) + m(\widehat{AO_4D}) + m(\widehat{DO_4O_3}) \right] + m(\widehat{BO_2C}) - \left[m(\widehat{BO_2O_1}) + m(\widehat{CO_2O_3}) \right] =$$

$$= m(\widehat{AO_4D}) + m(\widehat{BO_2C}) = m(\widehat{CO_2P}) + m(\widehat{BO_2C}) = 180^0 \Rightarrow \boxed{m(\widehat{O_1O_4O_3}) + m(\widehat{O_1O_2O_3}) = 180^0}. \quad (9) P$$

e de altă parte, întrucât:

$$O_1O_2O_3O_4 - O_1O_2O_3O_4 - \text{paralelogram} \Rightarrow \boxed{m(\widehat{O_1O_4O_3}) = m(\widehat{O_1O_2O_3})}. \quad (10)$$

În fine, din relațiile (9) și (10), urmează că: $m(\widehat{O_1O_4O_3}) = m(\widehat{O_1O_2O_3}) = 90^0$. ■

OBSERVAȚIE: Această problemă este înrudită cu următoarea problemă a lui H. VAN AUBEL (problema 879 din MATHESIS, 1893, p.216): **Centrele pătratelor construite în spre exterior pe laturile unui patrulater convex, sunt vârfurile unui pseudopătrat**¹).

¹ Printr-un **pseudopătrat**, înțelegem un patrulater care are diagonalele perpendiculare și congruente. Noțiunea de pseudopătrat a fost introdusă de către JOSEPH NEUBERG într-un articol apărut în 1894, p.268-271 din revista belgiană MATHESIS, intitulat: "*Sur quelques quadrilatères spéciaux*".